

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Навчально-науковий інститут мистецтв

Кафедра музичної україністики та народно-інструментального мистецтва

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПРОФІЛЬНИЙ ІНСТРУМЕНТ (БАНДУРА)

Освітня програма Середня освіта (Музичне мистецтво)
за другим (магістерським) рівнем

Спеціальність _014 «Середня освіта (Музичне мистецтво)»

Галузь знань 01 ОСВІТА / ПЕДАГОГІКА

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “30” серпня 2018 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Результати навчання (компетентності)
5. Організація навчання курсу
6. Система оцінювання курсу
7. Політика курсу
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Профільний інструмент (бандура)
Викладач (-і)	Дутчак В. Г., доктор мистецтвознавства, професор кафедри музичної україністики та народно-інструментального мистецтва Дуда Л. І. кандидат мистецтвознавства, викладач кафедри музичної україністики та народно-інструментального мистецтва
Контактний телефон викладача	Дутчак В. Г. 0661933266 Дуда Л. І. 0506894850
E-mail викладача	violetta.dutchak@pnu.edu.ua ; larysa.duda@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Індивідуальні заняття
Обсяг дисципліни	Три семестри
Посилання на сайт дистанційного навчання	-
Консультації	Консультації проводяться відповідно до графіку індивідуальних занять зі студентами
2. Анотація до курсу	
<p>Завданням навчальної дисципліни є підготовка висококваліфікованих фахівців, які володіють музично-виконавською майстерністю, необхідною для викладацької діяльності, роботи концертмейстера та камерного виконавства. Даний курс готує магістрантів до самостійної професійної роботи у якості викладача спеціального класу та артистів оркестру, дає навички концертно-виконавської, педагогічної діяльності у сфері музичного мистецтва; вчить створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності, що аргументовані знанням музичних стилів різних епох та володінням оригінальними технічними прийомами інструменту; здатністю оперативно застосовувати знання, вміння та навички у педагогічній роботі в процесі формування естетичних поглядів та художніх смаків учнів.</p>	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета курсу є підготовка кваліфікованих музикантів із високим рівнем виконавської майстерності, глибокими фаховими знаннями для самостійної діяльності в якості педагогів освітніх закладів, концертмейстерів, артистів ансамблевих та оркестрових колективів.</p> <p>Завдання курсу є розуміння студентами суспільного значення та художньої цінності музичного мистецтва, його місця і ролі в загальному культурному процесі, підготовка музикантів з широким світоглядом, активних пропагандистів кращих зразків класичного та сучасного музичного мистецтва.</p>	

4. Результати навчання (компетентності)

Вивчення дисципліни «Спеціальний музичний інструмент» сприяє формуванню у студента таких фахових компетентностей:

1. Вільно орієнтуватися в фаховому навчально-хрестоматійному матеріалі для початкових, середніх та вищих ланок шкільництва;
2. Володіти методикою виконавського аналізу музичних творів;
3. Знати історико-методичну літературу для інструмента;
4. Професійно використовувати музичний інструмент під час уроків музики та у позакласній музично-виховній роботі в загальноосвітньому закладі;
5. Вміти виконувати педагогічні функції в дитячих музичних школах, школах мистецтв та в загальноосвітніх закладах;
6. Знати фаховий академічний, сучасний та фольклорний репертуар;
7. Формувати широкий загально-мистецький світогляд в учнів;
8. Розвивати свідоме, зацікавлене відношення до музичного мистецтва та вдосконалювати відповідні музично-технічні навички;
9. Демонструвати володіння теоретичними та практичними основами музичного виконавства;
10. Оперувати професійною термінологією.
11. Вміти практично відтворювати оригінальні технічні прийоми гри на інструменті;
12. Володіти концертним репертуаром;
13. Самостійно вивчати твори різних епох, стилів і жанрів;
14. Здійснювати аналіз і самоаналіз виконавської діяльності.

5. Організація навчання курсу

Обсяг курсу – три семестри

Вид заняття - індивідуальні	Загальна кількість годин -
	270
Лекції	-
семінарські заняття / практичні / лабораторні	92
самостійна робота	178

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
I-II-III	014 Середня освіта (Музичне мистецтво)	I – II	нормативний

Тематика курсу

Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
------------	------------------	------------	------------------	----------------	---------------------

Змістовий модуль 1. Розбір концертної програми

Розбір поліфонічного твору	Індивід. заняття	Нотний текст	4 год. інд. зан., 8 год. сам. роб.	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Опрацювання нотного тексту поліфонічного твору	Індивід. заняття	Нотний текст	4 год. інд. зан., 8 год. сам. роб.	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Розбір твору великої форми	Індивід. заняття	Нотний текст	4 год. інд. зан., 6 год. сам. роб.	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Опрацювання великої форми	Індивід. заняття	Нотний текст	4 год. інд. зан., 8 год. сам. роб.	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Розбір твору кантиленного характеру	Індивід. заняття	Нотний текст	4 год. інд. зан., 8 год. сам. роб.	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Опрацювання твору кантиленного характеру	Індивід. заняття	Нотний текст	4 год. інд. зан., 8 год. сам. роб.	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Розбір віртуозного твору.	Індивід. заняття	Нотний текст	4 год. інд. зан., 8 год. сам. роб.	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Опрацювання тексту віртуозного твору	Індивід. заняття	Нотний текст	4 год. інд. зан., 6 год. сам. роб.	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Змістовий модуль 2. Вивчення концертної програми					
Робота над вивченням тексту поліфонічного твору.	Індивід. заняття	Нотний текст	4 год. інд. зан., 8 год. сам. роб.	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Динамічний план інтерпретації поліфонічного твору.	Індивід. заняття	Нотний текст	4 год. інд. зан., 6 год. сам. роб.	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни

Робота над стабільністю виконання та інтерпретацією поліфонічного твору.	Індивід. заняття	Нотний текст	4 год. інд. зан., 8 год. сам. роб.	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Узгодження інтерпретації твору великої форми.	Індивід. заняття	Нотний текст	4 год. інд. зан., 8 год. сам. роб.	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Динамічний план інтерпретації твору великої форми.	Індивід. заняття	Нотний текст	4 год. інд. зан., 6 год. сам. роб.	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Робота над стабільністю та переконливістю інтерпретації твору великої форми.	Індивід. заняття	Нотний текст	4 год. інд. зан., 8 год. сам. роб.	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Робота над динамікою у творі кантиленного характеру	Індивід. заняття	Нотний текст	4 год. інд. зан., 6 год. сам. роб.	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Робота над інтерпретацією твору кантиленного характеру	Індивід. заняття	Нотний текст	4 год. інд. зан., 6 год. сам. роб.	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Робота над інтерпретацією віртуозного твору	Індивід. заняття	Нотний текст	2 год. інд. зан., 8 год. сам. роб.	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Робота над динамікою віртуозного твору	Індивід. заняття	Нотний текст	4 год. інд. зан., 6 год. сам. роб.	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Змістовий модуль 3. Концертне виконання концертної програми					
Робота над цілісністю інтерпретації	Індивід. заняття	Нотний текст	2 год. інд. зан., 8 год. сам. роб.	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Робота над	Індивід.	Нотний	4 год.	Згідно	згідно

технічно складними епізодами програми	заняття	текст	інд. зан., 6 год. сам. роб.	системи оцінювання курсу	робочої програми навчальної дисципліни
Робота над вдосконаленням інтерпретації п'єс концертної програми	Індивід. заняття	Нотний текст	2 год. інд. зан., 8 год. сам. роб.	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Робота над технічною витривалістю виконання	Індивід. заняття	Нотний текст	4 год. інд. зан., 6 год. сам. роб.	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Вдосконалення чіткості та виразності виконання	Індивід. заняття	Нотний текст	4 год. інд. зан., 6 год. сам. роб.	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Робота над цілісністю музичного образу	Індивід. заняття	Нотний текст	2 год. інд. зан., 8 год. сам. роб.	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни
Перед концертна підготовка	Індивід. заняття	Нотний текст	4 год. інд. зан., 6 год. сам. роб.	Згідно системи оцінювання курсу	згідно робочої програми навчальної дисципліни

6. Система оцінювання курсу

<p>Загальна система оцінювання курсу</p>	<p>Загальна система оцінювання курсу є уніфікованою та здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» та Порядку організації та проведення оцінювання успішності студентів.</p> <p>Оцінювання курсу здійснюється з урахуванням усіх видів навчальної роботи за стобальною шкалою і переводиться у національну шкалу та шкалу ЄКТС.</p> <p>Поточний контроль та оцінювання проводиться викладачами безпосередньо на індивідуальних заняттях усіх видів.</p> <p>Періодичний та семестровий контроль проводиться з метою визначення успішності розвитку магістрів та засвоєння ними навчальної програми на певному етапі навчання.</p> <p>Форма контролю: I, II семестр: залік.</p> <p>На заліку магістр демонструє навички роботи над музичними творами, здатність відтворювати авторський задум, виражений в різноманітних за змістом, формою, фактурою та стилем творах, виконавську культуру,</p>
--	---

витримку та самостійність у вирішенні художніх завдань.

Форма контролю: III семестр: екзамен.

Програма екзамену складається з творів, різних за змістом, стилем, фактурою і формою, яка повинна максимально відтворювати рівень виконавських навичок і умінь магістра, рівень його загальної музичної культури. Усі твори мають продемонструвати різні аспекти підготовки магістра.

Виконання поліфонічного твору дає можливість показати володіння навичками поліфонічного мислення.

Твір великої форми вимагає від магістра вміння опанувати драматургією музичного образу і надає можливість здобути навички концептуального мислення.

П'єси – вміння виразно виконувати музичні твори різні за стилем, змістом, різноманітних за жанром, використовуючи різні засоби музично-художньої виразності (фразування, динаміка, агогіка) та уміти реалізувати виконавські задуми шляхом точного прочитання нотного тексту та розуміння авторського задуму.

Критерії оцінювання:

«ВІДМІННО» (90 – 100 балів) виставляється магістру, що показав:

- високий професійний рівень володіння інструментом;
- високу технічну майстерність;
- відчуття темпоритму;
- володіння засобами музичної виразності – звуковидобуванням, динамічними відтінками, штриховою палітрою, агогікою;
- знання і розуміння стильових та жанрових особливостей твору;
- вміння передати на інструменті виразність та яскравість музичних образів, художнього змісту;
- високий рівень психологічної підготовки до сценічного виступу й якісне концертне виконання програми.

«ДОБРЕ» (70 – 89 балів) виставляється магістрам, які;

- представили в повному обсязі програму (при відсутності індивідуально-творчого ставлення до виконуваних творів);
- передали художній зміст творів;
- показали добре володіння інструментом (при відсутності яскравості у виконанні артикуляційних і динамічних відтінків та наявності технічної скутості);
- припустили деякі помилкові дії у виконанні.

	<p>Можна допустити випадковий зрив за умови відповідальної ретельної підготовки.</p> <p>«ЗАДОВІЛЬНО» (50 – 69 балів) виставляється магістрам, які:</p> <ul style="list-style-type: none"> - продемонстрували низький рівень володіння інструментом; - представили програму не в повному обсязі; - спотворювали низькою якістю виконання композиторський задум; - не зуміли передати художні образи, зміст музичного твору; - продемонстрували низький технічний рівень, посереднє володіння засобами музичної виразності; - допущені помилки у виконанні нотного тексту, часті зупинки, викликані психологічною та технічною невідповідністю магістра. <p>«НЕЗАДОВІЛЬНО» отримують магістри, які:</p> <ul style="list-style-type: none"> - слабо володіють інструментом; - нездатні передати виконавську концепцію музичного твору; - виконали програму невпевнено, з помилками, зупинками, що зумовлено безвідповідальною слабкою підготовкою до державної атестації.
<p>Вимоги до письмової роботи</p>	<p>Навчальна дисципліна передбачає написання індивідуальних письмових завдань із опрацювання обов'язкової та додаткової літератури, а також аналізу музичних творів. Письмові завдання оцінюються відповідно до Методичних рекомендацій та положення про організацію самостійної роботи студентів кафедри методики музичного виховання та диригування спеціальностей 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво), 025 Музичне мистецтво</p>
<p>Індивідуальні заняття</p>	<p>Під час індивідуальних занять здійснюється поточний контроль, основне завдання якого – перевірка рівня підготовки магістрів до виконання конкретної роботи. Поточна успішність з дисципліни є основною інформацією при проведенні заліків і можуть враховуватися при проведенні державної атестації – екзамену.</p>
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Порядок та організація контролю знань магістрантів, зокрема, умови допуску до підсумкового контролю визначаються відповідно до Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», Порядку організації та проведення оцінювання успішності студентів, Методичних рекомендацій та положення про організацію самостійної</p>

роботи студентів кафедри методики музичного виховання та диригування спеціальностей 014.13 Середня освіта (Музичне мистецтво), 025 Музичне мистецтво

7. Політика курсу

Академічна доброчесність: Очікується, що магістранти будуть дотримуватися принципів академічної доброчесності, усвідомлюючи наслідки її порушення, що визначається Положенням про запобігання та виявлення плагіату у ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» <https://pnu.edu.ua/положення-про-запобігання-плагіату/>.

Відвідування занять Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі магістранти відвідають індивідуальні заняття курсу. Пропуски індивідуальних занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку.

8. Рекомендована література

1. Баштан С. Кафедра народних інструментів НМАУ як осередок кобзарського академізму / Сергій Васильович Баштан // Актуальні напрямки розвитку академічного народно-інструментального мистецтва. – К., 1998. – С. 21–23.
2. Баштан С. Методика роботи з ансамблем бандуристів / Сергій Баштан. – К. : Музична Україна, 1982 – 35 с.
3. Баштан С. Школа гри на бандурі / Сергій Баштан, Андрій Омельченко – К. : Музична Україна, 1984. – 112 с.
4. Баштан С. Школа гри на бандурі / Сергій Баштан, Андрій Омельченко – К. : Музична Україна, 1989. – 134 с.
5. Білоус В. Психологічні аспекти формування виконавської художньої майстерності. Автореферат дис... канд. мистецтв. – К., 2005. – 16 с.
6. Брояко Н. Теоретичні аспекти виконавської техніки бандуриста / Надія Брояко. – Івано-Франківськ : Обласна друкарня, 1997. – 150 с.
7. Ваврик О. Кобзарські школи в Україні / Оксана Ваврик. – Тернопіль : Збруч. – 2006. – 223 с.
8. Вечер Д. Виконавський аналіз музичного твору: теоретичний і практико-методичний аспекти (на прикладі діяльності піаніста-інтерпретатора): автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мистецтвознавства: спец. 17.00.03 / Дмитро Вечер. – К., 2007. – 20 с.
9. Вибрані етюди. Зошит 1 : [переклад для бандури та упорядк. Л.Мандзюк]. – Харків: ГЛАС, 1999. – 24 с.
10. Вибрані етюди. Зошит 2 : [переклад для бандури та упорядк. Л.Мандзюк]. – Харків: ГЛАС, 1999. – 24 с.
11. Выготский Л. Психология искусства / Лев Выготский. – М. : Педагогика, 1968. – 344 с.
12. Геллер С. Етюди : [переклад для бандури О.Верещинського]. – Дрогобич : Відродження, 2001. – 44с.
13. Герасименко О. Етюди для бандури на різні види техніки / Оксана Герасименко. – Київ, 2004. – 84с.
14. Герасименко О. Концертні варіації для бандури соло «Купало» / Оксана Герасименко. – Львів : ТеРус, 2004. – 8 с.
15. Герасименко О. Ліричні п'єси для бандури / Оксана Герасименко. – Збірник №2. – Львів, 1997. – 38с.
16. Герасименко О. Юним бандуристам / Оксана Герасименко. – Львів, 2001. – 32с.
17. Горюхина Н.А. Очерки по вопросам национального стиля и формы. – К.: Музична литература, 1985. – 111 с.
18. Гуренко Е.Г. Исполнительское искусство: методические проблемы: Учебное пособие.- Новосибирск.- НГК, 1985. – 88 с.

19. Давидов М. Українське струнно-щипкове академічне мистецтво: функціонування, проблеми збереження та розвитку // Академічне народно-інструментальне мистецтво та вокальні школи Львівщини: Зб. мта. наук.- прак. конф.- Дрогобич: Коло, 2005.- С. 62-73.
20. Дедусенко Ж. Виконавська школа як рід культурної традиції. Автореферат дис... канд. мистецтв. – К, 2002. – 20 с.
21. Дмитрук І. І. Бандурні переклади в контексті академічного виконавства // Академічне народно-інструментальне мистецтво та вокальні школи Львівщини: Збірник матеріалів науково-практичної конференції / Редактори-упорядники А. Душний, С. Карась, Б. Пиц. - Дрогобич: Коло, 2005.-С. 73-78.
22. Дремлюга М. Дві сонати для бандури / Микола Дремлюга. – Київ : Музична Україна. – 1979. – 44 с.
23. Дремлюга М. Концерт для бандури з оркестром / Микола Дремлюга. – Київ : Музична Україна. – Рукопис.
24. Дремлюга М. Концертні п'єси для бандури / Микола Дремлюга. – Київ : Музична Україна. – 1974. – 48 с.
25. Дремлюга М. Твори для бандури / Микола Дремлюга. – Київ : Музична Україна. – 1985. – 48 с.
26. Дубас О.І. Становлення і розвиток професійної бандурної освіти в Україні (XVII – перша половина XX ст.) // Автореф. дис. ... кандидата мистецтвознавства. – К., 2002. – 18 с.
27. Дутчак В. "Кобзарський підручник" З.Штокалка. Теоретичні і практичні узагальнення / Віолетта Дутчак // Бандура. – №71–72. – 2000. – С.21–23.
28. Дутчак В. Аранжування для бандури / Віолетта Дутчак. [Навчально-методичний посібник для студентів]. – Івано-Франківськ, 2001. – 90 с.
29. Дутчак В. Бандурне мистецтво діаспори. Проблеми виконавства // Мистецтвознавчі записки.- К., 2004.- Вип...-5.- С.22-29.
30. Дутчак В. Гнат Хоткевич і бандурне мистецтво України / Віолетта Дутчак // Українознавство : документи, матеріали, раритети. – Івано-Етюдії для бандури на різні види техніки (1-5 кл. ДМШ) : [упорядн. В.Петренко; заг. ред. С.Баштана]. – К. : Музична Україна, 1982. – 94 с.
31. Дутчак В. Розвиток професійних засад бандурного мистецтва у 1970-1990 р.р. Творчість і виконавство. Дисертація канд. мистецтв. – К., 1996. – 240 с.
32. Ємець В. Кобза та кобзарі / В. Ємець. – Берлін, 1923. – 111 с.
33. Жеплинський Б. Коротка історія кобзарства на Україні / Б. Жеплинський. – Львів : Край, 2000. – 195 с.
34. Кабачок В. Школа гри на бандурі / Володимир Кабачок, Євген Юцевич – К. : Музична Україна, 1958. – 246 с.
35. Катрич О. Стиль музиканта-виконавця (теоретичні та естетичні аспекти) / О. Катрич. – Дрогобич: Вид. Фірма „Відродження”, 2000. – 100с.
36. Кирдан Б. Народні співці-музиканти на Україні / Б. Кирдан, А. Омельченко . – К.: Музична Україна, 1980. – 181 с.
37. Кияновська Л. Лицар бандури / До 80-ти річчя Василя Герасименка.- Львів: ТеРус, 2007.- 60 с.
38. Колесса Ф.М. Мелодії українських народних дум / Ф, Колесса. – К.: Наукова думка, 1969. – 587 с.
39. Конопленко-Запорожець П. Кобза і бандура / П. Конопленко-Запорожець. – Вінніпег, 1963. – 168 с.
40. Котляревська О.І. Варіативний потенціал музичного твору: культурологічний аспект інтерпретування: Автореф. дис. ... канд. мистецтвознавства : 17.00. 03/ НМАУ ім. П.І. Чайковського.- К., 1997.- 19 с.
41. Лавров Ф. Кобзарі: Нариси з історії кобзарства України / Ф. Лавров. – К.:

- Мистецтво, 1980. – 254 с.
42. Левицький Р. Еволюція бандури / Роман Левицький // Бандура, – 1984 – №7–8.
 43. Лисенко М. Народні інструменти на Україні / М. Лисенко. – К.: Мистецтво, 1955.
 44. Лисенко М. Про народну пісню і про народність в музиці / М. Лисенко. – К.: Мистецтво, 1955. – 66 с.
 45. Лисенко М.В. Характеристика музичних особливостей українських дум і пісень у виконанні кобзаря Вересая / М. Лисенко. – К.: Музична Україна, 1978. – 96с.
 46. Лобанова М. Музыкальный стиль и жанр: История и современность / М. Лобанова. – М., 1990.
 47. Мандзюк Л. Ансамблево-виконавська творчість бандуриста: мистецтвознавчий та психолого-педагогічний аспекти : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мистецтвозн. : спец. 17.00.03 «Музичне мистецтво» / Любов Мандзюк. – Х., 2007. – 18 с.
 48. Мандзюк Л. Ансамблево-виконавська творчість бандуриста: мистецтвознавчий та психолого-педагогічний аспекти // Автореферат дис... канд. мистецтв. – Харків. – 2007. – 18с.
 49. Мандзюк Л. Вплив емоційного фактора на та психофізіологічну сутність виконавського апарата бандуриста / Любов Мандзюк // Професійна та моральна культура в професійній системі, збірник наукових праць. Луганськ-Харків, 2004. – С.194–203.
 50. Мандзюк Л. Про виконавські проблеми лівої руки бандуриста в контексті художньо-виразної гри / Любов Мандзюк // Проблеми взаємодії мистецтва, педагогіки та теорії і практики освіти. – Вип.6. – Харків, 2001. – С.175–183.
 51. Мандзюк Л. Самостійна робота бандуриста над гамами / Любов Мандзюк // Методичні рекомендації для студентів вищих навчальних закладів культури і мистецтв. – Київ-Харків : Глас, 2004. – 23 с.
 52. Михайлов М. Стиль в музыке. Исследование / М. Михайлов. – Л.: Музыка, 1981. – 264 с.
 53. Мокрогуз І. Аплікатура бандуриста ХХст., як основа формування виконавської техніки / Інна Мокрогуз // Тези регіональної науково-практичної конференції. – Івано-Франківськ, 2007. – С.57–59.
 54. Мокрогуз І. Аплікатурні принципи Львівської бандурної школи (на матеріалі творчості Оксани Герасименко) / Інна Мокрогуз // Вісник Прикарпатського університету. – Івано-Франківськ : ВДВ ЦІТ, 2008. – В.ХІІ–ХІІІ. – С.250–253.
 55. Мокрогуз І. Особливості аплікатури в композиціях Миколи Дремлюги для бандури / Інна Мокрогуз // Проблеми сучасності: культура, мистецтво, педагогіка: Збірник наукових праць. – Харків-Луганськ : СтильІздат, 2008. – С.339–344.
 56. Мокрогуз І. Фізіологія особливостей руки як чинник формування моторики бандуриста / Інна Мокрогуз // Вісник Прикарпатського університету. – Івано-Франківськ : ВДВ ЦІТ, 2010. – В.ХІІІ–ХІV. – С.327–332.
 57. Мокрогуз І. Художній і технічний компоненти виконавства: історичний аспект / Інна Мокрогуз // Матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції “Музична освіта України: проблеми теорії, методики, практики” – Дрогобич : Молодь і ринок, 2009. – В.№5(52) – С.48–52.
 58. Морозевич Н. Бандурне мистецтво як культурне надбання сьогодення. – Автореферат дис.... канд. мист. / Ніна Морозевич. – Одеса. – 2003. – 20 с.
 59. Москаленко В.Г. Творческий аспект музыкальной интерпретации (к проблеме анализа) / В. Москаленко. – К., 1994. – 156 с.
 60. Овчарова С. До проблеми перекладення органних хоральних прелюдій Й.С. Баха в контексті динаміки подальшого розвитку сучасного бандурно-академічного репертуару / С. Овчарова // Народно-інструментальне мистецтво на зламі ХХ – ХХІ століть: Збірник матеріалів міжнародної науково-практичної конференції

- /Редактори-упорядники А.Душний, С.Карась, Б. Пиц. – Дрогобич: Посвіт, 2007.- С. 121-127.
61. Олексієнко О. Творчість Миколи Дремлюги і процес становлення бандурного репертуару // Автореф. дис. ... канд. Мистецтвознавства / О. Олексієнко. – К., 2003. – 16 с.
 62. Олексієнко О. Твори М.Дремлюги у формуванні школи академічного бандурного виконавства / Олександр Олексієнко // Наук. вісник НМАУ ім. П.І.Чайковського. – Вип.8. – Музичне виконавство. – Київ. – 2000. – С.146–154.
 63. Опришко М. Школа гри на бандурі / М. Опришко. – К.: Музична Україна, 1967. – 150 с.
 64. Панасюк І. Переплетись роки й бандури струни / І. Панасюк. – К., 2002. – 130 с.
 65. Петрик- Дмитрук І.І. Переклади у сучасній бандурній практиці / І. Петрик-Дмитрук// Вісник Прикарпатського університету. Серія: Мистецтвознавство.- Івано-Франківськ: Плай, 2005.- Вип . VIII.- С. 122-132.
 66. Пшеничний Д. Етюди для бандури / Дмитро Пшеничний. – К. : Образотворче мистецтво і муз. літ., 1958. – 110 с.
 67. Самчук У. Живі струни. Бандури і бандуристи / Улас Самчук. – Детройт, 1976. – 466 с.
 68. Скляр І. Київсько-харківська бандура / І. Скляр. – К.: Музична Україна, 1971.
 69. Супрун Н. Гнат Хоткевич – музикант / Н. Супрун. – Рівне: Ліста, 1997. – 280с.
 70. Таловиря В. Етюди для бандури / Володимир Таловиря // Заг. ред. А.Омельченко. – К. : Музична Україна, 1967. – 44с.
 71. Харнокурт Н. Музика як мова звуків / Н. Харнокурт. – Суми: Собор, 2002. – 184с.
 72. Хоткевич Г. Бандура і її можливості / Г. Хоткевич, передмова В.Мішалова.- Харків: Глас-Майдан, 2007.- 92 с. (Серія „Музична спадщина Гната Хоткевича”).
 73. Хоткевич Г. Музичні інструменти українського народу./ Г. Хоткевич, – Харків: ДВУ, 1930. – 245 с.
 74. Черні К. Етюди в перекладі для бандури. У 2-х зб. / Карл Черні // Упор. О.Созанський; пер. і заг. ред.. В Герасименко. – Львів, 1998.
 75. Штокалко З. Кобза / Зіновій Штокалко // Збірка п'єс для бандури. – Київ – Торонто – Едмонтон, 1997. – 359 с.
 76. Штокалко З. Кобзарський підручник / Зіновій Штокалко. – [Підготовка до друку Андрія Горняткевича]. – Едмонтон–Київ : Вид-во Канадського інституту українських студій, 1992. – 347 с.
 77. Яницький Т. Авторський тип перекладу на прикладі варіацій на тему української народної пісні „Йшли корови із діброви” С. Баштана // Академічне народно-інструментальне мистецтво та вокальні школи Львівщини: Збірник матеріалів науково-практичної конференції / Редактори-упорядники А.Душний, С.Карась, Б.Пиц. - Дрогобич: Коло, 2005.-С. 216-223.
 78. Ященко Л. Державна заслужена капела бандуристів Української УРСР. – К.: Музична Україна, 1970. – С. 5-15.